

ה"ת 66699/11/16 - פלונית נגד פרקליטות מחוז חיפה - פלילי

בית משפט השלום בקריות

ה"ת 66699-11-16 פלונית נ' פרקליטות מחוז חיפה - פלילי
תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני	כבוד השופט ד"ר שלמה מיכאל ארדמן
מבקשים	פלונית
נגד	
משיבים	פרקליטות מחוז חיפה - פלילי

החלטה

בפני בקשה להחזרת תפוסים השייכים למבקשת. המשיבה הסכימה להשיב למבקשת את מרבית התפוסים נשוא הבקשה למעט שני טלפונים סלולאריים.

עסקינן במבקשת אשר ביום 18.10.16 הופסקו ההליכים הפליליים נגדה על פי סעיף 170 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, בשל העדר כשירותה לעמוד לדין, בשל מצבה הנפשי, והוצא נגדה צו אשפוז על פי סעיף 15(א) לחוק טיפול בחולי נפש, התשנ"א-1991 (להלן: "חוק טיפול בחולי נפש"). המשיבה מתנגדת להשיב את הטלפונים הסלולאריים וזאת בטענה כי יתכן ובשלב מסוים יחודש ההליך הפלילי, ואז יידרשו הטלפונים לצורך הצגתם כראיה במשפט הפלילי. המשיבה מפנה לחשיבות שימור הראיות שיידרשו במשפט הפלילי כפי שנפסק במ"ח 8498/13 אל-עביד נ' מדינת ישראל [ניתן ביום 12.2.2015].

לאחר עיון החלטתי לקבל את הבקשה במלואה ולהורות על השבת התפוסים למבקשת, לרבות הטלפונים הסלולאריים. להלן נימוקי.

סעיף 35 לפקודת סדר הדין הפלילי [מעצר וחפוש] [נוסח חדש], התשכ"ט-1969 (להלן: "הפקודה") קובע:

"אם תוך ששה חדשים מיום תפיסת החפץ על ידי המשטרה, או מיום שהגיע לידיה, לא הוגש המשפט אשר בו צריך החפץ לשמש ראיה ולא ניתן צו על אותו חפץ לפי סעיף 34, תחזיר המשטרה את החפץ לאדם אשר מידיו נלקח; אך רשאי בית משפט שלום, על-פי בקשת שוטר מוסמך או אדם מעוניין, להאריך את התקופה בתנאים שיקבע".

סעיף זה מצביע על העובדה כי יש לקיים איזון בין זכותו החוקתית של אדם לקניינו ובין האינטרס הציבורי של רשויות החקירה. בשל אינטרס זה, המשך החזקת תפוס על ידי המשטרה, יתאפשר רק כאשר הדבר נדרש ועומד בעקרון המידתיות (ראה: בש"פ 6686/99 עובדיה נ' מדינת ישראל, פ"ד נד (2) 464 (2000)). בהקשר זה קבע בית המשפט העליון בבש"פ 342/06 חברת לרגו עבודות עפר בע"מ נ' מדינת ישראל [ניתן ביום 12.3.2006]:

עמוד 1

"עקרונות הדין בדבר תפיסת חפצים בידי המשטרה מחייבים החלת אמות מידה חוקתיות ביישומם. פירוש הדבר, כי חייב להימצא מקור סמכות לעצם תפיסת חפץ בידי המשטרה. מקור כזה עשוי להישען על טעם מניעת; על צפי בדבר חילוטו בתום המשפט; או על הצורך בו כראייה במשפט. קיומו של מקור סמכות לתפיסת החפץ מלכתחילה אינו מצדיק בהכרח את המשך החזקתו לאורך זמן, ויש לבחון האם מתקיימת עילה להמשך תפיסתו בחלוף זמן ואם כן, האם קיימת "חלופת תפיסה" נאותה, העשוי להגשים בעת ובעונה אחת את תכלית התפיסה בלא פגיעה בלתי מידתית בבעל הקניין. מקום בו ניתן למצוא נוסחת איזון נאותה כאמור, ראוי להחילה, תוך שחרור התפוס אגב קביעת תנאים מידתיים הולמים להגשמת תכלית משולבת של הגנה על האינטרס הציבורי ושמירה על זכויות הפרט".

כיצד ניישם עקרונות אלה במקרה דנן?

ביום 18.10.16, בטרם הופסק ההליך הפלילי בעניינה של המבקשת, ניתנה לבקשת המשיבה, חוות דעת פסיכיאטרית משלימה בעניינה של המבקשת, וזאת לצורך הבדיקה האם במועד ביצוע העבירות הנטענות כלפיה היתה שפויה במובן הפלילי. מסקנותיה של חוות הדעת היו:

"בעת ביצוע המעשים המיוחסים לה היתה שרויה במצב פסיכוטי דלוזיאונלי פעיל עם הפרעות בפרצפציה (שמיעת קולות עם תוכן אימפרטיבי), לא הבדילה בין טוב לרע, מותר לאסור ופעלה על פי תכנים פסיכויטיים. מבחינה פסיכיאטרית היא לא יכולה לשאת באחריות על המעשים בהם מואשמת".

על אף קביעה זו, לא הוכרעה במשפט הפלילי שאלת הגנת השפיות על פי סעיף 34 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, וזאת נוכח גישתה של המשיבה ולפיה מאחר וחוות הדעת הפסיכיאטרית גם קבעה את העדר כשירותה של המבקשת לעמוד לדין, אין מקום לבחון את השאלה המהותית האם עומדת למבקשת הגנת אי השפיות, ואין מקום לזכותה (ראה גישה זו על פי הדין הישן בע"פ 388/62 **היועץ המשפטי לממשלה נ' יוסף**, פ"ד טז 2749 (1962) ומחלוקת הפוסקים שטרם הוכרעה על פי החוק החדש לטיפול בחולי נפש: ת.פ. (חי') 11950-05-15 **מדינת ישראל נ' א.פ.** [ניתן ביום 18.6.2015]; ת.פ. (ת"א) 870-07-15 **מדינת ישראל נ' פלונית** [ניתן ביום 12.11.2015]).

גם אם לא הוכרעה שאלת הגנת אי השפיות, וגם אם בסופו של דבר בית המשפט ולא הפסיכיאטרים הוא בעל הסמכות להכריע בשאלת אי השפיות, אם בסופו של דבר יתנהל המשפט הפלילי, ברור הוא שלקיומה של חוות הדעת הפסיכיאטרית שצוטטה לעיל יש משקל רב בהליכים נלווים להליך הפלילי. כך נפסק בשאלת המעצר (ראה: בש"פ 4706/12 **פלוני נ' מדינת ישראל** [ניתן ביום 21.6.2012]), וכך לדעתי יש להחיל גם בהליך להחזרת תפוסים על פי סעיפים 34 ו-35 לפקודה.

יש עוד לזכור כי סעיף 21 לחוק טיפול בחולי נפש מאפשר ליועץ המשפטי לממשלה לחדש את ההליך הפלילי, בכל מועד לאחר שחרורו של אדם מאשפוז שאושפז על פי סעיף 15(א) לחוק. על כן, משמעות קבלת עמדת המשיבה הינה, החזקת הטלפונים הסלולאריים שנתפסו, בידה, לפרק זמן בלתי מוגבל. גישה שכזו אינה מידתית ואינה יכולה להתיישב עם זכות הקניין החוקתית של המבקשת. קל וחומר, כאשר בענייננו לאור חוות הדעת הפסיכיאטרית, הסיכוי כי היועץ המשפטי לממשלה יורה על חידוש ההליך הפלילי הינו קלוש ביותר.

זאת ועוד, עיון בכתב האישום שהוגש כנגד המבקשת בת.פ. 51406-09-16 מעלה, כי החזקת הטלפונים הסלולאריים

רלבנטית רק לאישום הרביעי בכתב האישום, שעניינו, איומים והטרדות באמצעות משלוח טקסטים מאיימים בטלפונים הסלולאריים. נכון הוא כי על פי כלל הראיה הטובה ביותר עדיפה הצגתם של הטלפונים הסלולאריים עצמם במשפט הפלילי, אך ניתן גם להוכיח את האישום באמצעות צילום הטקסטים בטלפון, גם אם הטלפונים עצמם לא יוצגו (והשווה: ת.פ. (מרכז) 45183-03-15 **רשות המסים היחידה המשפטית לתיקים מיוחדים נ' אבו רמילה** [ניתן ביום 23.3.2016]).

נוכח כל האמור נחה דעתי כי דין הבקשה להתקבל במלואה.

אשר על כן, במידה ואביה של המבקשת ימציא צו על פיו הינו אפוטרופסה של המבקשת, או יפוי כוח מטעמה, יושבו כל התפוסים לידיו בתוך 10 ימים מהיום.

ניתנה היום, י"ח כסלו תשע"ז, 18 דצמבר 2016, בהעדר
הצדדים.